

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec " 2.—
 V spravi prejema: mesečno " 1.70
== Sobotni izdaja: ==
 za celo leto " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
 Enostopna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostopna pettivrsta po 18 vin.
== Poslano: ==
 enostopna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvemski ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vožni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; neotrkanirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Poštenim ljudem!

Nisem si mislil, da bi mi bilo kdaj treba s takim člankom v javnost, ki ga danes pišem. Vrnivši se iz svoje gorske samote v Ljubljano, izvem šele točno, kako daleč se izrablja pisanje K. Theimer o meni. Načelo, ki sem ga vedno proglašal, da so osebe postranska stvar, da prihajajo in odhajajo vsaka s svojimi slabostmi, velja tudi zame. Treba je pa pomisliti to-le: Dela je na vseh koncih, resni časi se nam Slovencev bližajo v vseh ozirih in tu je treba združevati delavne moči, krepko se upreti vsakemu razdiranju in zidati dalje, da bomo pripravljani za vsak slučaj. Nezaupnost in s sumničanjem zvezan pesimizem pa gledata vse v najčrnejši luči in rodita lenobo, ki je naglavni greh tudi v javnem življenju. Morda se mi posreči v nastopnih vrstah vsaj nekoliko razklati meglo, ki se vlačí v naši javnosti.

Državnozbornski tovariš pripelje nekoč glavno poslovodkinjo poljedelske državne ženske zveze gđc. Theimer v zbornico, da me po njeni želji seznaní z njo kot strokovnjakinjo v kmečkem gospodinjstvem šolstvu in o napravah, ki se tičejo javnega blagra na kmetih. Pripominjam, da sem prej dotičnika prosil, naj tega ne stori, ker nimam za taka znanja ne sposobnosti, ne časa. Ne tajim, da je prvi stik z omenjeno osebo vplival name. Ekscentrična darovitost zgovorne dame je naredila tudi na druge v prvem nastopu fascinujoč vtis. Bila bi pa zaspala vsaka zveza med mama, ko bi ne bila sama jela hoditi nadme, ko je poleti l. 1911. prepotovala Belgijo in Nemčijo in proučevala gospodinjstve šole in pripravljala svoj popis za javnost. Za vsako stvarco se je hotela posvetovati z menoj izprva v zbornici, kesneje me je povabila na dom, češ, da se ložje in neovirano pogovarjava. Povedal sem o tem vabilu svojim tovarišem in v soglasju z njimi sem se odzval. Izjavljam pa kategorično, da nisem nikoli šel na poset nepovabljen in da sem velikokrat rekel, da mi pogostna vabila niso všeč, da je dovolj, če se na mesec enkrat za določen čas snideva in razgovoriva, kar je treba. K. Theimer je kazala živahno zanimanje za Jugoslovane in resno voljo glede na gospodinjstvi poduk kaj večjega storiti za nje. Niso bili brezplodni najini posveti, zlasti zato ne, ker je ona s čudovito energijo zgrabila vsako

praktično misel in jo v vseh merodajnih krogih z vso silo razširjala in skrbela za njeno udeleževanje. Zaresno sem bil izprva prepričan, da je mogoče z njo in po nji znatno koristiti našemu ljudstvu in tako se je razvilo med menoj in med njo prijateljsko razmerje, ki se ga z ozirom na mojo in njeno starost po moji sodbi ne bi bilo treba nič bati, in ki so vedeli zanj vsi moji tovariši in še marsikdo drug. Ko sem pa videl, da utegne ta reč kreniti na druga pota, sem se jel izmikati. Njena pisma so dobivala, kakor je sama priznala, Dalilina značaj. Če bi bilo treba, to izpričajo tovariši, ki so jih čitali. Tu pričinja moja krivda. Namestu da bil takoj pretrgal vsako zvezo, sem v dobri veri in z dobrim namenom poizkušal z lepo obravnavi najinemu razmerju strogo prijateljski značaj; pač pa sem redkeje odgovarjal njenim pismom, in, kar se je dalo, se izmikal osebnemu stiku. Pisma, ki sem jih pisal, so neumljiva brez njenih. Treba je bilo izreči besedo v tolažbo, proti obupnim tožbam, proti žuganju, da se umori, če prekinem vsak stik. Kolikokrat sem čul, da mislim samo na Jugoslovane, da pa njo bagateliziram. Tako mi je padla na papir semtertja kaka beseda, ki se napačno tolmačena, iztrgana iz svoje zveze, brez njenih besedi, katerim sem odgovarjal, lahko napačno tolmači. Obžalujem to svojo krivdo, dasi si ne morem prikrievati čustva, da je bil Reineke Fuchs kot rimski romar poštenjak prve vrste v primeri s pohujšanimi »Narodovimci« bralci. Ko sem čul letos po Veliki noči, kaj govori o meni, da mi celo podtika nameravano apostazijo zavoljo nje, sem naredil piko.

K. Theimer se sedaj bori v liberalnem taboru. Za orožje ji služijo tudi moja pisma. Uničuje me; obenem mi pa pisari neprestano, seveda ne da bi dobila kak odgovor. V teh pismih išče osebnega stika z menoj, zdaj z jezo, zdaj z obžalovanjem in izlepa, žugajoč in proseč, kakor ravno pride. Pisma, ki so na razpolago v originalu, ki jih torej ne more nihče utajiti, so psihološko sila zanimiva. Notri berem, da ni nikoli mislila mene uničiti ali mi škodovati, da je mene napadala samo na hujskano in nalagana (torej so laži v njenih napadih). Pravi: Wie ein blödes Tier, das ich bin, bin ich von einer Falle in die andere hineingetollert — kot ne-umna žival, kar sem, sem iz ene pasti v drugo zaštorjajala. Opuščanja prosí.

Jaz sem molčal, obenem pa upal, da izprevidi sama svojo krivico in jo popravi. Ker od mene ni bilo ničesar dobiti, je prišla sama na Prtovč. Zvečer v dežju sem jo moral sprejeti utrujeno in zmučeno, da je komaj sopla. Izjavil sem ji pa, da vidim v njenem obisku samo novo past, češ da išče priložnosti, kako bi mogla iznova kaj izrabití proti meni. Na njeno, v solzah in vzdihih optovano vprašanje, naj povem, kaj želim, sem ji izjavil, da prav nič ne želim od nje, nič ne zahtevam, še manj pa prosim. Nato mi je izročila pismo izjavo, ki jo imam v originalu shranjeno in je na razpolago vsakomur, kdor dvomi o nji. V izjavi stoji dobesedno:

»Ich bin hieher auf eigene Veranlassung gekommen, ohne daß Dr. Krek davon etwas wußte. Ich erkläre gleichzeitig, daß Alles, was ich über Dr. Krek und seine Beziehungen zu mir gesagt und geschrieben habe, Lüge und Verleumdung von mir war. Ich habe nie ein Verhältnis mit ihm gehabt. Ich habe Alles nur aus Rachsucht gethan, weil ich in ihn verliebt war und er von mir nichts wissen wollte. Das ist die Wahrheit, so wahr mir ein Gott in meiner letzten Stunde helfen möge.

Camilla Theimer.

Prtovč, den 20. Juli 1913.

Prestavljeno:

»Jaz sem semkaj iz lastnega nagiba prišla, ne da bi bil dr. Krek o tem kaj vedel. Obenem izjavljam, da je vse, kar sem o dr. Kreku in njegovih odnosih do mene rekla in pisala, bila laž in obrekovanje od mene. Jaz nisem nikoli razmerja imela z njim. Jaz sem vse iz maščevanjaželjnosti storila, ker sem bila vanj zaljubljena in on od mene ni hotel ničesar vedeti. To je resnica, tako resnična, kakor mi Bog v moji zadnji uri pomaga.

Prtovč, dne 20. julija 1913.

Camilla Theimer.

Podoben preklje je spisala na »Sl. Narod« in ga kuvertirala; spisala je pismo na svojega zastopnika, naj moja pisma uniči in preklje na škofa. Pismo na »Narod« in na zastopnika je v mojih rokah; nisem ju oddal, marveč sem ji rekel, da nisem njen poštni sel. Pismo na »Narod« prica, da so bile te izjave od nje namenjene za javnost. Sama po svojemu zastopniku v nekem pismu na škofa izjavlja, da izjave ne prekljuje; v enem pismu name piše, da mi je dala izjave zato, da jih rabim, v drugem se pa bridko huduje, da se razširja

laž okrog, češ da sem jo na Prtovču opijal in ji izsilil imenovane izjave.

Moja afera je s tem pojasnjena. Trpel sem vsled nje dovolj, ker me je zadelo ravno ob času, ko me je zdelovala huda bolezen — zastrupljenje z nikotinom. A to so osebne lapalije. Preko njih na dnevni red!

V Ljubljani, 23. septembra 1913.

Dr. Krek.

Liberalno gospodarstvo.

Kar liberalci in liberalni denarni zavodi sami zagreše, to podtikajo, da bi pozornost od se obrnili, varnim in solidnim denarnim zavodom, ki slučajno niso v njihovih rokah. S satansko zlobnostjo so se vrgli na »Ljudsko posojilnico«, ki je najvarnejši denarni zavod v celi deželi, kajti za ves pri njej naložen denar jamči dežela kranjska z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Pri »Ljudski posojilnici« je denar varnejše naložen nego pri »Mestni hranilnici« ljubljanski. O drugih liberalnih denarnih zavodih najdvomiljivejše vrednosti niti ne govorimo. Med tem ko jamči za ves pri »Ljudski posojilnici« naložen denar cela dežela kranjska, torej tudi mesto Ljubljana, z vso svojo davčno močjo in z vsem svojim premoženjem, jamči za vloge pri »Mestni hranilnici« ljubljanski samo mesto Ljubljana.

Ze včeraj smo ovrgli grdo in ostudno laž, da ima knezoškof ljubljanski pri »Ljudski posojilnici« 900.000 kron posojila, za katero ni nikakega pokritja, kajti res je, da ima knezoškof ljubljanski pri »Ljudski posojilnici« samo 70.000 kron posojila, katero je povsem zavarovano in se tudi obresti točno odrajujejo. Tako lažejo liberalci, med tem ko imajo njihovi denarni zavodi v resnici posojila na osebni kredit, za katera nimajo prav nobenega pokritja. Poglejmo samo Ljubljansko kreditno banko, ki je nekaterim gospodom dala milijonska posojila na osebni kredit, o katerih pokritju se niti govori ne more. Dotične osebe zamolčimo za enkrat. Tudi smo že včeraj povedali, da deželni glavar, ki ima pri »Ljudski posojilnici« več deležev, niti enega ni odpovedal. Vendar liberalci lažejo, da je deželni glavar svoj zadružni delež pri »Ljudski posojilnici« odpovedal, da odvrnejo pozornost javnosti od dejstva, da pri vseh liberalnih denarnih zavodih gospodje liberalci svoje zadružne deleže odpovedujejo,

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Grušecki, poslovenil dr. Leopold Lé n a r d.

(Dalje.)

Ko so drugi gledali z občudovanjem stoječi križ, se je približal Marcelek neopaženo Hanki, ki je stala pri Malinovi Maši in ji zašepetal vzdihaje:

»O Hanka, brez tebe bi moral zno-
 reti.«

Pogledala je nanj s strogimi očmi:
 »Kaj počenjša . . . križ stoji, pa tudi
 ate te vidijo.«

»Moja draga, kdaj se vidiva?«

»Pojdi proč, ne maram zmerjanja
 in prepira . . . v nedeljo pojdem v ka-
 toliško cerkev k maši.« dostavila je
 tiho in ljubeznivo, kakor da bi se usmi-
 lila njegove muke; obenem je stopila
 bližje k Malinovi Maši.

Marcelek je hotel še povedati ne-
 kaj besed, med tem se je pa Malinov
 glasno prekrizal, torej je zašepetal pred
 odhodom:

»Pojdem tudi jaz.«

Na poti domov sta šli Mariš in
 Hanka po poljski poti, začetkoma sta

molčali, dasiravno sta bili prijateljci,
 slednjic je pa začela Mariš:

»Ali je z Marcelkom še vedno
 enako?«

»Kakor je bilo,« je vzdihnila. »Star-
 ši so mu strašno nasprotni.«

»Čudno, da se tako upirata,« je
 zmajala Mariš z rameni. »Fant je pri-
 den pri delu, ne pije, ne postopa, res,
 da ni bogat, toda tudi ni berač, in je
 naše vere.«

»Tako praviš ti in drugi, starši pa
 svoje, vprašujejo, iz kakšnega gnezda
 je, kako se je imenoval njegov oče, go-
 dajajo, da je Azijat . . . in razne take
 reči.«

»Smiliš se mi, Hanuš, prav močno,
 kajti tvoje srce se je gotovo navezalo
 nanj.«

»Tako močno ravno ne . . . imam ga
 rada, ker je pogumen in skrbi za dru-
 ge, kakor je bilo z našo romarsko
 družbo.«

»Slisala sem o tem od Stanka, no,
 moja draga . . . takega korenjaka je
 premagal, zadavil ga je kot vrabca, pa
 ne izgleda za takega.«

»Močan je in strašno pogumen,«
 ga je hvalila z dopadljivostjo.

»In kaj, Hanuš, je izpregovorila čez
 nekaj časa, »ali ni nobenega sredstva,
 da bi pridobila starše?«

»Ne vem ničesar,« je vzdihnila. »Ate
 pravijo, da če bo Marcelek gledal za
 mano, ga bodo dali v Moskale (v voja-
 ke) in potem ga bo konec.«

»Kako vendar?« se je razburila
 Mariš. »Saj je edinec in ima od voja-
 ščine beli listek.«

»Seveda . . . toda ate pravijo, da bo-
 do že naredili s pisarjem in županom,
 in ate so občinski odborniki.«

»Toda to bi bila krivica!« je zakli-
 cala Mariš tako glasno, da so se obrnili
 ljudje, ki so šli spredaj.

»Tudi jaz tako mislim,« je zašepet-
 tala Hanuš.

Spet sta molčali, potem reče Mariš:

»Ali on kaj ve?«

»Pravi, da se groženj ne boji, in ako
 bi tudi moral od vojakov zbežati, ven-
 dar bo v Tesni.«

»Hm . . . pogum ima za velike reči
 in gotovo ne bo vzdrljal.«

»Tako strašno je vroče krvi . . . pra-
 vi, da alj življenje ali smrt.«

»Gotovo dostavlja: s tabo,« se je
 nasmejala Mariš veselo.

»E, mlad je, takim ni verjeti.«

»Kaj pa ti, Hanuš?«

»Kakor je; včasih tako, včasih ne,
 kakor pride . . .

K njima je pristopila Mihaelova
 Sekirska in vprašala:

»Kaj se pa pogovarjata?«

»Kar tako, vse in nič,« je Mariš od-
 vrnila, izogibaje se.

»Bog ve, kaj poreko stražniki?«

»Seve kaj,« se je nasmejala Mariš,
 »maščevali se bodo in grozili . . . toda
 pop, ta bo morda zbolel.«

»O, to je srdit človek, utegne nad
 nas pripeljati maščevanje.«

»Nič nam ne more,« je zaklicala
 Mariš.

»Kdo ve? . . . A na prvi ogenj vi, ker
 stoji križ na vaši zemlji.«

»To je čast za nas, a trpeti za vero
 je sladko.«

»Burja prihaja!« je zaklicala Ha-
 nuš in pokazala na oblake, ki so se ko-
 pčili na vzhodu in v katerih so švigali
 bliski.

»Našega križa ne podere,« je prista-
 vila Mihaelova, ko je poslušala veter,
 ki se je lomil ob gozd.

»Tudi narč ne stori ničesar, kajti
 hiše so že blizu,« se je nasmehnila Ma-
 riš, pospešivši korak.

Gozd je zaječal pod udarcem vetra,
 zaškripale so korenine zraščenihi dre-
 ves, lomeč se druga od druge, a vrhun-
 ci visokodeblastega drevja so se pripo-
 gibali z bojazljivim škripanjem, kakor
 pod udarci nevihte. Pri tleh je bil gozd
 tih, samo ob časa do časa se je zgubljaj
 šum viharja med debla in se razbijal in
 ginil brez sledov. In bil je trenotek, ka-

Seđanje meje Bulgarije nasproti Turčiji, Grčiji, Srbiji in Rumuniji.

Slovarček nemškega in slovenskega jezika. Sestavljen c. kr. profesor dr. J. Slebinger. Cena 1 K 20 vin, vezan 1 K 80 vin. Za šolsko mladino, posebno ono iz višjih razredov ljudskih in nižjih razredov srednjih šol, je ta slovarček nenadomestljiv pripomoček. Slovarček nudi vsakemu, ki se bori s težavami nemškega jezika, poleg potrebnih nemških besed tudi navodila za sklanjanje samostalnikov in spregatev glagolov z vsemi nepravilnimi oblikami. Ta slovarček se je v šoli kot pomožna knjižica pri pouku nemškega jezika izborna obnesel. Izredno nizka cena je tudi velika prednost tega slovarčka. — Učitelji, ki navajajo učence, da si omislijo dr. Slebingerjev slovarček, si zelo olajšajo pouk.

Mohorjani! Ob sprejemu družbenih knjig darujete po desetinki »Slovenski Straži«!

TRGOVINA V MENŠU

s špicerijo, pivo-, vino- in žganjetočem ter trafiko se ugodno 2888

odda v najem ozir. prod.

Vprašanja na J. Jenko, Mengoš št. 95.

Učenka

se sprejme v kolonijalno trgovino v Ljubljani z dovršeno šolsko izobrazbo, 15 do 16 let staro. Sprejme se le taka, ki je lepega vedenja in pod nadzorstvom starišev. — Ponudbe: Glavna pošta, predal 121.

Kolesarji, zahtevajte

v svojem lastnem interesu nemudoma prvi slovenski bogato ilustrovani cenik 1913, koles in posameznih delov, ki je pravkar izšel, brezplačno in poštine prosto. Preglejte istega pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Karel Čamernik & Ko. Ljubljana Dunajska cesta št. 9—12.

Specijalna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža.

FIZIKALIČNO-TERAPEVTIČNI AMBULATORIJ

primarija dr. J. ROBIDA, Ljubljana, Dalmatinova ulica 3 za živčne in druge bolezni kronični revmatizem, ishlas, protin itd.

Ordinacija, izvzemši nedelje in praznikov vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne; ob sobotah samo od 11. do 12. ure dopoldne.

Zdravljenje s svetlobo in toploto, masažo in elektriko.

Galvanizacija, — faradizacija — voltaizacija — sinusoidalna faradizacija — franklinizacija — lokalna d'arsonvalizacija — visoke frekventni toki v solenoidu (avtokondukcija) — električne čveterostanične koppe — apična, vibracijska in konvulzijska masaža — gimnastika — termopnevmoterapija — Goldscheiderjevo svetlobno zdravljenje — pnevmomasaža — vakuumterapija — radijsko pitno zdravljenje — diatermija, (termopenetracija).

Specialna terapija živčnih bolezni s posebnim ozirrom na nevroze, kot: nevrastenijo, histerijo, psihogenijo, na bojzenske, seksualne, srčne in druge nevroze. PSIHOTERAPIJA. 2877

Kupujte le vajgalice: v korist obmejnim Slovincem!

1 poštni zavitek (3 kg netto) popolnoma naravnega sirupa iz malin

pošlje franko po pošt-nem povzetju za K 5-60 c. kr. dvorni založnik lekarnar G. Piccoli, Ljubljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkih in v sterilizir. steklenicah.

2961

Bilinska kislá voda

Naravna najbogatejši alkalični (natrij - litij) kislac na Češkem. Izborna dietetična namu na pijača. O vrednosti bilinske izvólite vprašati hišnega zdravnika. 3851

Razglas.

Ker je ponehala v sežanskem okraju kužna bolezen goveje živine je s 26. t. m. semenj zopet otvorjen

Mačelnik: Rebec.

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin Riaz-zilo. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 386

Kemény, Kaschau (Kassa) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko.

Avtomatična past! Za podgane K 4—, za miši K 2-40, ujame brez nadzorstva do 50 komadov v eni noči. Past za ščurke edina te vrste, na katero se ujame na tisoče ščurkov v eni noči, a K 2-40. Povsod najboljši uspeh. Pošilja po povzetju Franc Humann, Dunaj, 2. Belk, Aloggasse 3/24. Mnogo pohvalnih pisem. Pred manj vrednimi ponarejanji se svari. V c. in kr. vojaških skladiščih in vporabi. Telefon 23.446.